

Universitat Pompeu Fabra

**GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES,
GRAU EN ECONOMIA, GRAU EN CIÈNCIES EMPRESARIALS
INTERNATIONAL BUSINESS ECONOMICS**

Introducció a la Comptabilitat Financera
Curs 2011 – 2012

Pla Docent

Barcelona, April 2012

1. Presentació

Els estudis d'Economia, Empresarials i Administració i Direcció d'Empreses tenen com a objectiu general la formació de persones capaces de desenvolupar tasques diverses relacionades amb la gestió de l'empresa, sigui privada o pública. Aquesta formació ha de permetre als futurs titulats assumir càrrecs de responsabilitat en diferents àrees de l'empresa com comptabilitat i administració financera, comercial, d'organització i recursos humans.

És per aquest motiu que els Estudis de Ciències Empresarials a la UPF, a més d'una preparació tècnica bàsica en matèries formatives i instrumentals, s'orienta cap a l'adquisició de competències generals molt necessàries en l'exercici professional com són la comunicació oral i escrita, el treball en equip, la preocupació per la qualitat del treball i l'assoliment de fites.

L'assignatura Introducció a la Comptabilitat Financera és una assignatura troncal que s'imparteix en el tercer trimestre del primer curs.

La configuració de la matèria proposa la comprensió dels conceptes comptables bàsics per poder entendre i assimilar el procés d'elaboració dels estats comptables i el significat dels estats financers elaborats com a resultat de l'activitat d'una organització.

Aquest sistema d'informació és aplicable per diferents tipus d'organitzacions. L'eix central de l'assignatura és la comprensió i la elaboració d'un cicle comptable, que es treballa a partir de la comptabilització de transaccions bàsiques de l'empresa i amb la elaboració final d'un balanç de situació i d'un del compte de resultats corresponents a l'activitat empresarial en un període de temps.

El coneixement i la correcta aplicació de la normativa comptable i dels criteris de valoració comptable completen els requeriments necessaris per aconseguir uns coneixements i unes capacitats bàsiques pel desenvolupament professional futur de l'alumne i pel seguiment dels estudis i especialment amb els relacionats amb l'itinerari de comptabilitat i finances.

L'assoliment d'aquestes habilitats es planteja mitjançant un procés d'innovació docent, en procés d'experimentació específicament per aquesta assignatura, centrat en el procés necessari per aprendre habilitats requerides per aplicar aquests aprenentatges a la pràctica; enfocat a partir d'un model d'ensenyament orientat al desenvolupament de capacitats, a més de l'adquisició de coneixements.

Aquesta és una oportunitat d'iniciar-se en el procés de canvi que progressivament experimenten els ensenyaments universitaris.

2. Competències

A continuació es presenta la relació de competències a assolir en aquesta assignatura. Al acabar el curs, l'estudiant ha de ser capaç de:

2.1. Competències generals

Instrumentals:

1. Capacitat per transformar la informació econòmica en informació comptable.
2. Habilitats en la comprensió i en el registre de la informació comptable.
3. Coneixements generals bàsics de conceptes comptables, de la normativa comptable i dels criteris de valoració comptable.
4. Comprensió del significat del resultat comptable: beneficis i pèrdues, canvis en la composició del patrimoni.

Interpersonals:

6. Treball en equip en la resolució i presentació dels exercicis i dels casos proposats.
7. Aprenentatge a partir dels errors dels altres.

Sistemàtiques:

9. Aplicació del coneixement teòric a la pràctica comptable.
10. Comprensió i anàlisi d'una operació empresarial transformant-la en informació comptable.
11. Elaboració i presentació de la informació comptable elaborada amb ordre i claredat: assentaments, balanç i compte de resultats.

2.2. Competències específiques**Eix 1. Comprensió i interiorització dels conceptes i fonaments de la Comptabilitat.**

1. Identificació de la definició de comptabilitat, objectius de la comptabilitat, usuaris de la comptabilitat i requisits qualitatius de la comptabilitat.
2. Diferenciació de fets comptables:
 - a. Identificació i diferenciació d'un fet comptable i d'un fet econòmic.
 - b. Diferenciació entre diferents tipus de fets comptables.
 - c. Contrast entre dades patrimonials o de balanç i dades de gestió o de resultats.

Eix 2. Habilitat per registrar fets comptables i elaborar els estats comptables:

1. Identificació dels diferents llibres comptables.
2. Habilitat de registre dels fets comptables: assentaments en els llibres comptables.
3. Capacitat per entendre i elaborar un cicle comptable:
4. Elaboració de les diferents fases d'un cicle comptable
5. Elaboració dels estats financers: el Balanç i el Compte de Resultats.
6. Comprensió del significat del resultat comptable: beneficis i pèrdues.
7. Canvis en la composició del patrimoni al principi i al final del cicle comptable.

3. Avaluació

L'avaluació de l'assoliment del conjunt de les habilitats es realitzarà de manera progressiva mitjançant la participació en les activitats que s'aniran desenvolupant durant el curs. La qualificació final de l'assignatura serà el resultat de l'avaluació dels següents apartats:

A. Avaluació continuada: (40% de la nota final)

- a) Un parcial a la sessió presencial de la setmana 7. 35%
- b) Lliurament dels casos que es treballaran en grup durant els seminaris. 5%

B. Avaluació final. (60% de la nota final)

L'examen final es una activitat **obligatòria**, que es fa en el període d'exàmens. La prova té una durada màxima de 4 hores i consta de **dues parts**:

La primera part consta d'un tipus test amb el 40% del valor total de l'examen.

La segona part és l'elaboració d'un cicle comptable i dels estats financers que se'n deriven. Aquest apartat serà valorada amb un 60% del valor final de l'examen.

En cas de recuperació de l'assignatura al Setembre es mantindrà la nota de l'Avaluació continua que s'hagi obtingut durant el trimestre. L'examen de Setembre valdrà un 60%, igual que l'avaluació del Juny.

4. Continguts

Tema 1. Comptabilitat i sistemes d'informació.

L'entorn econòmic i la necessitat d'informació. Concepte de comptabilitat. Usuaris de la informació comptable. Objectius de la informació comptable. Requisits de la informació comptable. Divisió de la comptabilitat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 1.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 1, p. 20 – 38

URÍAS VALIENTE: Cap 1, p. 21 - 32

HORNGREN ET AL: Cap 1.

Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.

El patrimoni de l'empresa: variacions. La identitat comptable: actiu i passiu. Elements de l'actiu i del passiu. El balanç de situació com a expressió de l'equilibri patrimonial.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 2 y 22.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 2, p. 40 – 66

URÍAS VALIENTE: Cap 2, p. 35 - 52

HORNGREN ET AL: Cap 1.

Tema 3. El mètode comptable.

El mètode comptable: estructura i fins. La dinàmica empresarial: fets econòmics i fets comptables. El principi de dualitat. Tipus de fets comptables. El registre dels fets comptables. L'agregació comptable: els estats comptables. Canvis en el net patrimonial: resultat comptable. Expressió analítica de la dinàmica empresarial.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL Cap. 3 y 4.

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 3, p. 70 – 96

URÍAS VALIENTE: Cap 2, p. 35 - 52

HORNGREN ET AL: Cap 1 and 2.

Tema 4. Instruments de representació: comptes i llibres de comptabilitat.

El compte com a instrument de representació comptable. Classes de comptes i propietats. Instruments materials: llibres de comptabilitat. El mètode de la partida doble.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 5

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 4, p. 100 – 123

URÍAS VALIENTE: Cap 3, p. 57 - 92

HORNGREN ET AL: Cap 3.

Tema 5. Existències.

Classes d'existències. Procediment d'inventari permanent. Les operacions comercials. Comptabilització de les entrades i les sortides de magatzem. Procediment d'inventari periòdic: registres bàsics. Comptabilització de les operacions de compra i venda. Anàlisi comparativa dels procediments d'inventari permanent i d'inventari periòdic.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL Cap. 15

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 5 and 6, p. 126 – 206

URÍAS VALIENTE: Cap 6, p. 195 - 253

HORNGREN ET AL: Cap 7.

Tema 6. Una aproximació al cicle comptable.

Resultat total i periòdic. Una aproximació al cicle comptable. Valoració comptable del patrimoni empresarial: principis comptables de valoració.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL Cap. 6

SERRA SALVADOR ET AL: Cap 7, p. 208 – 250

URÍAS VALIENTE: Cap 4, p. 101 - 133

HORNGREN ET AL: Cap 5.

Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.

Ingressos: concepte i classes. Despeses: concepte i classes. La periodificació. El resultat periòdic: la seva determinació i comptabilització. La distribució del resultats. L'amortització de l'immobilitzat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 20 y 22.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 8 and 10, p. 254 – 286, p. 320 – 347
URÍAS VALIENTE: Cap 5 and 7, p. 143 – 185, p. 265 – 310
HORNGREN ET AL: Cap 2, 4 and 8.

Tema 8. Comptabilització de transaccions bàsiques de l'empresa.

Comptes a cobrar i a pagar per operacions comercials. Immobilitzat. Finançament permanent i inversions financeres.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 10, 16 y 20.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 9, 10 i 11, p. 290 – 378
URÍAS VALIENTE: Cap 7, p. 265 – 310
HORNGREN ET AL: Cap 6, 8 and 9.

Tema 9. El cicle comptable.

Concepte i fases del cicle comptable. Obertura. Desenvolupament. Conclusió. Determinació del resultat de l'exercici. Tancament de comptes. Elaboració dels estats comptables. Diferents estructures del comptes de resultats: en forma de comptes i en forma d'estat.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 6 y 22.
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 7, p. 208 – 250
HORNGREN ET AL: Cap 5.

Tema 10. Normativa legal de la comptabilitat.

La regulació legal de la comptabilitat a Espanya: aspectes formals dels llibres comptables: els comptes anuals i el seu dipòsit. L'auditoria de comptes. El Pla General de Comptabilitat espanyol: concepte, objectiu, característiques, estructura, continguts principals.

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Cap. 7
SERRA SALVADOR ET AL: Cap 12, p. 380 – 393
URÍAS VALIENTE: Cap 8, p. 323 - 354

Bibliografia bàsica:

SOLDEVILA, P., OLIVERAS, E., BAGUR, LL. Contabilidad General con el Nuevo PGC, 2ª Edición, Profit Editorial, 2010.
SERRA SALVADOR, V.: GINER INCHAUSTI, B.; VILAR SANCHÍS, E. Sistemas de información contable. (Una introducción a la contabilidad). 2ª ed. València.: Tirant lo Blanch, 1996.
URÍAS VALIENTE, J. Introducción a la contabilidad. Teoría y supuestos. Madrid: Pirámide. 1997.
HORNGREN, SUNDEM, ELLIOTT. Introduction to Financial Accounting, Prentice Hall. Caps refer to the 4th edition that is available in the library.

Bibliografia complementaria:

CAÑIBANO CALVO, L. Contabilidad. Análisis contable de la realidad económica. Madrid. Pirámide. 1995.
CAÑIBANO, L.; GONZADO, J.A. Prácticas de contabilidad. Madrid. Pirámide. 1991.
URÍAS VALIENTE, J. Problemas de contabilidad. Madrid: Pirámide. 1999

5. Metodologia

L'assignatura té 6 que corresponen aproximadament a un total de 100 h de dedicació total per part de l'estudiant, amb la finalitat que assoleixi el conjunt de competències generals i específiques del'assignatura.

Sobre les 100 hores de dedicació aproximada de l'estudiant a l'assignatura es preveu la següent distribució:

1. Assistència a les sessions plenàries	30 hores
2. Assistència a les pràctiques setmanals (1,5h x 6 set)	9 hores
3. Preparació setmanal fora de l'aula (5h X 10 set)	50 hores
6. Examen final	4 hores

Total hores de dedicació a l'assignatura	93 hores
---	-----------------

L'assignatura s'estructura en 3 tipus de sessions:

2. Sessions plenàries presencials de tot el grup-classe.
3. Sessions pràctiques setmanals amb part del grup-classe, en format de seminaris.
4. Sessions de tutoria individual.

A continuació es detalla els diferents tipus de sessions.

a. Sessions plenàries presencials de tot el grup.

Les sessions plenàries són les que hi participa tot el grup-classe i tenen una durada de 1.5 hores.

S'inicia fent un resum de la sessió anterior seguint amb la introducció d'un nou contingut. Els continguts es presenten acompanyats de les transparències que l'alumne disposa en el seu dossier del curs, i s'acompanyarà amb la de la resolució d'exercicis explicatius.

Es prepara la sessió pràctica següent introduint els exercicis a realitzar indicant els aspectes a tenir en compte i els materials didàctics a utilitzar.

b. Seminaris setmanals (a partir de la Setmana 5)

Els seminaris són de càracter setmanal i són conduïts pel professor responsable o el professor ajudant. El grup-classe es dividirà en 3 seminaris (25 alumnes per seminari, aproximadament). Les tasques a desenvolupar seran exercicis proposats pel professor que caldrà lliurar al final de la sessió.

c. Tutories individuals

Els alumnes disposen d'hores de consulta individual que seran comunicades pel professor a l'iniciar la classe.

5.1. Organització Temporal

NOTA IMPORTANT: El professor determinarà ANUALMENT les setmanes en que es faran els seminaris i la data del examen parcial.

SET.	Sessions plenàries (dia 1)	Sessió plenària (dia 2)	Seminaris
1	Tema 1. Comptabilitat i sistemes d'informació.	Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.	
2	Tema 2. El balanç: estructura econòmica i financera de l'empresa.	Tema 3. El mètode comptable.	
3	Tema 3. El mètode comptable.	Tema 4. Instruments de representació: comptes i llibres de comptabilitat.	
4	Tema 5. Existències.	Tema 5. Existències.	
5	Tema 6. Una aproximació al cicle comptable.	Tema 6. Una aproximació al cicle comptable.	Resolució casos
6	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Resolució casos
7	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Tema 7. El resultat periòdic: ingressos i despeses.	Resolució casos
8	Tema 8. Comptabilització de transaccions	Tema 8. Comptabilització de transaccions	Resolució casos
9	Tema 9. El cicle comptable.	Tema 9. El cicle comptable.	Resolució casos.
10	Tema 9. El cicle comptable.	Tema 9. El cicle comptable.	Resolució casos